

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 442/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att flytta över stora rovdjur från habitatdirektivets bilaga IV till dess bilaga V

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 442/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Markku Eestilä /saml:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att samarbeta med andra medlemsländer i frågan om att flytta över stora rovdjur mellan habitatdirektivets bilagor, så att kommissionen kan inleda överföringsprocessen?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Jord- och skogsbruksministeriet har länge varit aktivt i frågor som gäller ändringar av bilagorna till fågel- och habitatdirektivet och lyft fram frågan i olika forum. I Finlands medlemskapsförhandlingar kräver vi att varg, björn och lodjur flyttas till bilaga V istället för bilaga IV. Kommissionen godkände endast vargens renskötselområde till bilaga V.

Ärendet har behandlats på följande sätt i förordningspromemorian om björnkvoten: En annan tillfredsställande lösning vore att ändra bilagorna till habitatdirektivet enligt förfarandet i artikel 19 i habitatdirektivet så att björnen flyttas från bilaga IV till bilaga V. Detta kan dock inte göras nationellt, även om det finns många grunder för ändringen. Björnen är inte längre hotad, sårbar eller sällsynt och inte ens lokal vad som krävs av arter som gemenskapen anser vara viktiga i artikel 1 g i habitatdirektivet. Utgångspunkten är att en ändring av björnens status från en strikt skyddad art (bilaga IV) till en art som får jagas (bilaga V) endast kan ske enhälligt på förslag av kommissionen och med rådets godkännande. I bedömningen som följde på Fitness Check-rapporten gällande habitat- och fågeldirektivet konstateras att det nuvarande förtecknandet av fåtaliga arter bland strängt skyddade arter har ifrågasatts på grund av att dessa arter har utvidgat sitt utbredningsområde och är rikligare än när direktivet utfärdades (t.ex. varg) eller är tillräckligt många i en viss medlemsstat för att motivera en lägre skyddsnivå (t.ex. vissa gåsarter). Kommissionen har tydligt förklarat att den inte avser att ändra bilagorna, eftersom det skulle kunna leda till oförutsedda konsekvenser. På basis av rapporten har i synnerhet skyddsorganisationerna argumenterat för att de undantag som finns i direktiven redan nu erbjuder tillräcklig flexibilitet för att man ska kunna samordna skyddet av dessa arter och människans verksamhet.

I jordbruks- och fiskerådet i november förra året stödde Finland vid sidan av Österrike, Tjeckien, Tyskland och Rumänien Slovakien i ett ställningstagande gällande problemen med björnar och vargar. I ställningstagandet framförs att en del av medlemsländerna har kraftiga nationella och regionala bestånd i fråga om stora rovdjur som skyddas med stöd av habitatdirektivet. Bestånden av stora rovdjur har lett till konflikter med livet på landsbygden och jordbruket och de måste hanteras. I ställningstagandet krävs av kommissionen långsiktiga konkreta lösningar för stora rovdjur och att man hittar samförstånd på europeisk nivå.

Enligt jord- och skogsbruksministeriets åsikt ska även beståndet av strängt skyddade arter i bilaga IV kunna begränsas om arten har en gynnsam skyddsnivå och beskattningen inte stör bevarandet av en gynnsam skyddsnivå. Om arter som har en gynnsam skyddsnivå i bilaga IV inte får jagas för att reglera stammen endast på grund av att arten finns i bilaga IV, bör kommissionen inleda ett förfarande enligt artikel 19 för att flytta arten från bilaga IV till bilaga V.

Slutligen konstaterar jag att björnen inte är hotad, stammen har under de senaste 15 åren fördubblats och har länge varit på en gynnsam bevarandenivå. Jord- och skogsbruksministeriet anser att björnen borde finnas i bilaga V. Endast kommissionen har befogenhet att ändra bilagorna.

Helsingfors 20.9.2022

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen